

Várkonyi Zsolt Kristóf

A koronavírus-járvány elleni rendkívül sikeres védekezés¹ Nemzetközi kitekintés

Exceedingly successful defence against coronavirus pandemic
International overview

Absztrakt

A magyar büntetés-végrehajtási szervezet kétnapos nemzetközi konferenciáját előadásokkal tisztelték meg a Visegrádi Négyek, valamint Ausztria és Románia büntetés-végrehajtási szervezeteinek országos parancsnokai, illetve képviselői. A koronavírus-járvány 2020. évi megjelenése a kialakult veszélyhelyzetek kezelését, a szervezetek közötti együttműködés új dimenzióit, és az alapfeladatok ellátása mellett a koronavírus-járvánnyal összefüggő, speciális védekezési feladatok végrehajtását követelte meg. Az előadásokban elhangzott nemzeti és nemzetközi vonatkozású legjobb gyakorlatok rámutattak arra, hogy milyen jelentős az államok külső és belső biztonságáért felelős szervek, így a fegyveres és rendvédelmi szervek, valamint az államigazgatási, polgári hatóságok tevékenységének összehangolása. A sikeres védekezés meghatározó pontja az egészségügyi ellátás volt, azon belül az infrastruktúrák szakszerű és célszerű átalakítása, illetve a büntetés-végrehajtás személyi állományának sikeres felkészítése és szakmai feladatainak koordinálása. Új intézkedési tervek, módszertanok kerültek kidolgozásra annak érdekében, hogy a fogva tartás biztonságát garantáló módon kerüljenek végrehajtásra a veszélyhelyzet kapcsán felmerült intézkedések.

Kulcsszavak: Visegrádi Négyek, Ausztria, Románia, COVID-19 elleni védekezés, büntetés-végrehajtás

¹ A büntetés-végrehajtási szervezet 2021. szeptember 15–16-án megtartott online konferenciáján elhangzott, a Visegrádi Négyek, Ausztria, Románia országos parancsnokainak, helyetteseinek, szakértőinek előadásaiból készült rövidített, szerkesztett összefoglaló tanulmány.

Abstract

The two-days international conference of the Hungarian prison service has been honoured with lectures of nationwide leaders or representatives of prison services of the Visegrád Four countries and of Austria and Romania. The appearance of the coronavirus pandemic in 2020 demanded handling of the emergency cases, new dimensions of cooperation among organisations and implementation of special defence tasks beside managing basic duties. The best national and international practices performed at the conference presented how important can be the harmonisation of activities of organisations in charge of exterior and interior safety, like military, law enforcement organisations and public administrative civic authorities. The deciding points of a successful defence were the healthcare supply and within that a fast and suitable transformation of infrastructures, resp. the successful preparation of the staff of prison service and the coordination of their professional tasks. New action plans and methods were worked out in order to fulfil the measurements in connection with the pandemic with guarantee for the safety of detention.

Keywords: Visegrád Four, Austria, Romania, defence against COVID-19, prison service

Ioana Morar

A román büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatai a COVID-19 kapcsán

Ioana Morar országos parancsnokhelyettes előadásában ismertette a román büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatait a koronavírus-járvány elleni védekezésben.

A román büntetés-végrehajtási szervezet központi szintjén 2020 februárja óta egy Intézkedési Terv van érvényben. A terv folyamatosan frissül a releváns nemzeti és európai hatóságok állásfoglalásainak, közölt adatainak megfelelően. Az Intézkedési Terv eredetileg három fő intézkedéscsoportot határozott meg: általános védekezés, a járványnak leginkább kitett kockázati csoportba tartozó fogvatartottakkal kapcsolatos speciális védekezés, valamint a krízishelyzeti védekezés. A terv további, különböző tevékenységi területekre jellemző intézkedésekre került felosztásra: a fogvatartás biztonsága és büntetés-végrehajtási rezsim, társadalmi reintegráció, gazdasági-adminisztratív, orvosi intézkedések/ajánlások fertőzésgyanús, illetve megerősített fertőzött esetekkel történt kapcsolat vagy közös tevékenység esetén.

Ez a szabályozás jelenleg is érvényben van, adminisztratív intézkedéseket is tartalmaz az igazoltan COVID–19-fertőzött, fertőzésgyanús és koronavírus-fertőzöttel közvetlen kapcsolatba került, továbbá a kórházból gyógyultan elbocsátott fogvatartottak eseteinek kezelésére. Ez azt jelenti, hogy egyes körletek kiválasztásra kerültek, ahol a fogvatartás jellegét megváltoztatták az adott esetek kezelése érdekében.

Az oltási kampány 2021 januárjában kezdődött az intézeti személyi állomány oltásával. A fogvatartottakra nem sokkal ezután került sor, 2021 áprilisától kezdődően. Jelenleg a 23 000 romániai fogvatartott közül 13 054 fő van beoltva.

Az országos parancsnokhelyettes előadásában rámutatott arra, hogy a járványügyi védekezés, valamint a járványügyi helyzet összetettsége új intézkedések meghozatalára ösztönözte a román büntetés-végrehajtási szervezetet, az intézetek parancsnokait, a szakterületek vezetőit. Elsődleges cél volt, hogy megelőzzék és korlátozzák a koronavírus terjedését, a gócpontok kialakulását. A személyi állomány szakmai felkészültsége, kompetenciái kulcsfontosságúnak számítottak a védekezés folyamatában.

Romániában a 2020 februárjában megjelenő első esetek óta intézkedési tervek, módszertanok kerültek kidolgozásra annak érdekében, hogy a fogvatartás biztonságát garantáló módon kerüljenek végrehajtásra a veszélyhelyzet kapcsán felmerült intézkedések.

A veszélyhelyzet nemzeti szintű megállapításáról és meghosszabbításáról szóló rendeletek összhangban voltak, és egyben megalapozták a román büntetés-végrehajtási szervezet felső vezetésének döntéseit. Az intézkedések összhangját az egészségügyi szakemberek szakmai kontrollja mellett monitoring tevékenységgel követték. A büntetés-végrehajtási szervezet által a pandémia kitörése óta elfogadott stratégiában meghatározott szigorú intézkedéseket végrehajtva sikerült megakadályozni, illetve csökkenteni a vírus intézeti terjedését. Az intézkedések hatékonyak voltak, a járványügyi helyzet dinamikájához illeszkedve módosították, aktualizálták az intézkedési terveket. A román büntetés-végrehajtási szervezet által hozott hatékony intézkedések közül ki kell emelni a személyi állomány és a fogvatartotti állomány részére meghatározott módszertanokat, irányelveket, az online kommunikáció és az online tevékenységek érdekében tett törekvéseket, valamint a védekezés során szerzett jó gyakorlatok megismertetésének, adaptálásának jelentőségét.

A román büntetés-végrehajtási szervezet sikeres védekezésének egyik meghatározó pontja volt az egészségügyi ellátás, azon belül az infrastruktúrák szakszerű és célszerű átalakítása, melynek során a bv. intézetek a járványügyi kockázatok függvényében tudták befogadni a fogvatartottakat, illetve gondoskodtak ellátásukról. Az országos parancsnokság egészségügyi szakterületei támogató

segítséget nyújtottak azokban az intézetekben, ahol jelentős mértékben emelkedett a járványügyi kockázat.

A védekezés hatékonyságát szolgálták azok a tájékoztató kampányok, amelyek a fogvatartottak számára készültek, és amelyek informatív módon útmutató, tájékoztató, s releváns információkat tartalmaztak a fogvatartottak számára. Ezek zárt láncú televízió és rádió csatornákon keresztül, szórólapok, plakátok formájában adtak tájékoztatást a járvány elleni védekezésről.

Meghatározó volt a román büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományának sikeres felkészítése is, amely egyben garanciát is jelentett arra, hogy a büntetés-végrehajtási intézetekben folyó reintegrációs, azon belül oktatási, erkölcsi és vallási programok online formában való megtartása megvalósulhasson.

Összességében elmondható, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet parancsnokai és szakterületeinek vezetése a szervezeten belüli tevékenységek folytonosságát biztosítani tudta, a felmerülő egészségügyi kockázatok vonatkozásában – különös tekintettel a személyi, illetve a fogvatartotti állományra nézve – annak minimalizálására törekedett.

Minden büntetés-végrehajtási intézet esetében kiemelt jelentőséggel bír a fogvatartottak és családtagjaik, kapcsolattartóik látogatásának biztosítása. A járványügyi időszak során korlátozásokat kellett életbe léptetni, melyek kiterjedtek a látogatási helyiségekben a védőfelszerelés használatára, a fizikai elválasztó eszközök alkalmazására és a fizikai érintkezések korlátozására.

A román büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartás biztonságát szolgáló rend és fegyelem megőrzése szempontjából fontos tényezőnek bizonyult a fogvatartottak és családtagjaik közötti internetes videókommunikációhoz való hozzáférés kiterjesztése. A hivatalos kapcsolattartás szintén online módon való biztosítása szolgálta a fogvatartotti jogok teljesülését. A járvánnyal való összefüggésben a román büntetés-végrehajtási szervezet kiterjesztette az online iskolai és egyéb, szakmaképzési, oktatási tevékenységekre vonatkozó informatikai támogatást annak érdekében, hogy a fogvatartottak számára széles körű módon biztosítsák a reintegrációs tervek teljesülését.

Ioana Morar előadásában tájékoztatást adott a román büntetés-végrehajtási szervezetben megvalósított járványügyi védekezés sikerességéről. A védekezésben meghatározó volt a rendelkezésre álló, illetve a megszerzett járványügyi módszertanok értékelése, azok alkalmazása. Ennek során az elkülönítéssel kapcsolatos, illetve az egészségügyi tevékenységekre vonatkozó munkamenetek és protokollok kidolgozására, valamint a közegészségügyi intézményekkel való együttműködés fontosságára hívta fel a figyelmet.

A fogvatartottak COVID-19 elleni oltása Romániában a lakosság országos szintű beoltásának harmadik szakaszával kezdődött meg. A romániai oltási

kampányt koordináló országos bizottság (CNCAV) benyújtotta a fogvatartottak oltására vonatkozó utasításait, természetesen megjelölve benne az oltás minden típusát az immunizálásukhoz. Az oltási kampány 2021. áprilisi meghirdetése óta, szeptember 1-jéig körülbelül 16 ezer fogvatartott kapta meg az első dózist, és körülbelül 14 ezer fogvatartott a másodikat is.

A fogvatartottak COVID–19 elleni teljes immunizálási aránya 56,15%, ami az általános népességszámhoz vagy százalékhhoz viszonyítva egy kiemelkedően jó adat.

A járvány terjedésének előrejelzése döntő fontosságúnak bizonyult a megfelelő intézkedések meghozatala érdekében. Ezeket az intézkedéseket nemzeti szinten kiemelt felelősséggel kezelték, és pozitív eredményeket értek el a polgári lakosság, valamint a bv. intézetekben szolgálatot teljesítő személyi és fogvatartotti állomány védelmében is.

Roman Záhorský

A cseh büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatai a COVID–19 vonatkozásában

Roman Záhorský, a Cseh Köztársaság büntetés-végrehajtási szervezetének biztonságért és ellenőrzésért felelős országos parancsnokhelyettese tájékoztatást adott a COVID–19-járvány elleni védekezésről, a büntetés-végrehajtási szervezet intézkedéseiről, a fogvatartotti és a személyi állomány koronavírus-járvány elleni védekezésben betöltött szerepéről.

2021 szeptemberében a Cseh Köztársaság büntetés-végrehajtási szervezetének intézeteiben megközelítőleg 19 ezer fogvatartott található, a cseh büntetés-végrehajtásnak pedig közel 12 ezer személyi állományi tagja van. A koronavírus-járvány kitörésekor a büntetés-végrehajtási szervezet országos parancsnoka létrehozta a járvány elleni védekezés operatív szervezetét, amely intézkedések végrehajtását határozta meg a COVID–19-cel való megbetegedések intézetekben való terjedésének megakadályozása érdekében.

A büntetés-végrehajtás azonnal megkezdte az első intézkedések előkészítését a betegség börtönbe jutásának megakadályozására. A korán meghozott intézkedésekkel kapcsolatos döntéseknek köszönhetően sikerült megakadályozniuk, hogy a járvány elterjedjen a börtönlakosság körében az első hullám során. Az első COVID–19-cel fertőzött fogvatartottakat a második hullámban regisztrálták 2020 őszén, amikor a cseh büntetés-végrehajtási szervezet nagy számú és releváns információval rendelkezett, ami lehetővé tette számukra, hogy szembe nézzenek a fertőzés terjedésével, a gócpontok kialakulásának kockázatával.

A folyamatos monitoring tevékenységek eredményeként, az elemző és értékelő munka során követni, illetve előre jelezni tudták a járvány terjedésével kapcsolatos legfontosabb adatokat, információkat. A cseh büntetés-végrehajtási szervezet egy prágai és egy brnói börtönkórházban speciális COVID-részlegeket hozott létre, ahol a kiemelt kockázatú, súlyos egészségügyi kockázatot jelentő fekvőbetegek számára nyújtottak ellátást. A könnyű vagy közepes súlyosságú tüneteket mutató fogvatartottak az elhelyező bv. intézetekben maradtak, és kezelésüket a börtönök egészségügyi körleteiben biztosították.

A cseh büntetés-végrehajtási szervezet országos parancsnoka az intézetekben folyó védekezés biztosítására, az integrált irányítás céljainak legjobban megfelelő operatív testületet hozott létre, melyben a biztonsági és az egészségügyi szakterület szakértői, valamint a szakterületek delegáltjai vettek részt. A járványügyi védekezés meghatározó eleme volt a regionális szintű együttműködés. A meghozott intézkedések és szakmai protokollok hozzájárultak a COVID–19 intézetekben való terjedésének minimalizálásához. Magukban foglalták a fogvatartottak előállításának korlátozását, a befogadáskor, az elhelyezéskor a fogva tartás biztonságának figyelembevételével megvalósítandó eljárásrendeket. A gyakorlati megvalósítás során biztosított volt az új fogvatartottak esetében a védelmi karanténba helyezés, amely a vírus terjedését, a gócpontok kialakulását csökkentette.

A koronavírus-járvány kitörésekor a védőfelszerelések hiányának csökkentésére a cseh büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartotti munkáltatással arcmaszkokat, védőeszközöket kezdtek el gyártani, ezzel is hozzájárulva a börtönök egészségügyi biztonságához, biztosítva a belső ellátást.

A társ rendvédelmi szervek, így a rendőrség, a katasztrófavédelem és a kormányzati hivatalok alkalmazottainak a fogvatartotti munkáltatás során előállított védőruhákkal, arcmaszkokkal való ellátása szintén megtörtént.

Az operatív szervezet kiemelt jelentőségű intézkedései a járvány idején jelentősen befolyásolták a fogvatartottak jogainak gyakorlását. A bevezetett korlátozások kompenzációjára figyelmet fordított a cseh büntetés-végrehajtási szervezet, melyre az alábbi példákat hozta az előadó: a látogatói korlátozások, illetve az ezzel kapcsolatos szabályozások – összefüggésben a járványügyi helyzettel – megkövetelték, hogy a Skype-videóhívások, az online kapcsolattartások feltételei bővítésre kerüljenek. A járvány felgyorsította a bv. szervezet számos folyamatát, különösen a digitalizálást. Jelenleg számos új lehetőség van a rendszerekhez való távoli hozzáférésre, és megtanulták széles körben használni a videóhívásokat. A fogvatartottak is megtanulták ezt, nemcsak a családjukkal való kapcsolattartás céljából, hanem a bíróságokkal, ügyvédjeikkel, pártfogó felügyelőikkel, civil szervezetekkel vagy akár nagykövetségekkel való kapcsolattartás

céljából is. A járvány során megvalósult több mint 120 ezer „videólátogatás” a fogvatartottak és családtagjaik, valamint 2150 videóhívás a fogvatartottak és ügyvédjeik között. A családtagok, a kapcsolattartók, azon belül a hivatalos szervek telefonon, illetve Skype-kapcsolat fenntartásával tudtak kapcsolatba lépni a fogvatartottakkal. A meghosszabbításra, illetve a gyakoriság növelésére hozott intézkedések sikeresnek bizonyultak. A fogvatartottak számára a kiétekező boltokban való vásárlás feltételeit jelentős mértékben változtatták meg az intézetek parancsnokai, ennek keretében a fogvatartottak több pénzt költhettek el, illetve jelentős mértékben bővítették a megvásárolható termékek körét. Az operatív döntések alapját az elemző, értékelő, monitoring tevékenységek alkották. A fogvatartottak hangulatát meghatározó egyik legfontosabb korlátozás a fogvatartotti munkáltatás területén került bevezetésre. Korlátozni kellett a fogvatartotti munkáltatást olyan helyeken, amelyek nem kapcsolódtak szorosan a belső ellátáshoz és nem befolyásolták a szakterületek, az állam működését. Figyelembe véve a járványügyi korlátozásokat, a fogvatartottak munkahelyeinek csökkenéséről számolt be az előadó. Mindezek a korlátozások és intézkedések a személyi és a fogvatartotti állomány védelmét szolgálták.

Az országos parancsnok biztonsági helyettesének előadásában tájékoztatást kaptunk arról is, hogy milyen jelentős a személyi, illetve a fogvatartotti állomány naprakész, releváns információval való ellátása, és milyen kockázatot jelent az intézetben belüli téves információ jelenléte. A cseh büntetés-végrehajtási szervezet törvényes és szakszerű intézkedésével sikerült megakadályozniuk 2020 végén azt, hogy egy – téves információ hatására – intézetben belül kialakult zavargási kísérlet, zendülés további intézetekre áterjedjen.

A járvány kezdetétől fogva kulcsfontosságú volt, hogy a bv. szervezet vigyázzon a személyi állományra, mivel a szolgálat és az intézetek biztonságos működése nem lehetséges az állomány nélkül. Még a korlátozások és intézkedések bejelentése előtt néhány intézetparancsnok úgy döntött, hogy maszkok általános használatát vezeti be a személyi állomány és a fogvatartottak vonatkozásában. Minden bv. intézetbe belépő személynek testhőmérséklet-mérése kellett átesnie, és akiknek a testhőmérséklete meghaladta a 37 Celsius fokot, nem léphettek be az intézet területére. A tüneteket mutató személyi állományi tagok vonatkozásában utasításba került, hogy kötelező telefonon tájékoztatni a szervezetet, nem mehettek dolgozni, és nem léphettek fizikai kapcsolatba kollégáikkal.

A személyi állomány munkarendjét, szolgálatszervezését és -tervezését szintén jelentős mértékben befolyásolták a járványügyi védekezés szempontjai. Az adminisztrációs munkát végző személyi állományi tagok részére – feladatellátásuktól függően – bevezetésre került a home office típusú munkarend, melynek során biztosításra kerültek olyan informatikai eszközök, és informatikai

rendszerek, amelyek lehetővé tették a munkafolyamatok folytonosságát, biztonságát, és amelyek gyakorlati eredményei kiválóak voltak.

A személyi állomány védelmében az újonnan toborzottak felkészítését is módosítani kellett, így bevezetésre kerültek az e-tananyagok és az online oktatás, melyek jelentős mértékben csökkentették a járvány terjedésének kockázatát.

A cseh büntetés-végrehajtási szervezet sikeresen valósította meg a személyi, valamint a fogvatartotti állomány esetében az általános állami oltási stratégiát követő koronavírus elleni védekezést, a COVID–19 elleni védőoltások felvételét. Az oltás 2021 tavasza óta folyamatosan zajlik. Az előadás időpontjáig 10 861 fogvatartott kapta meg már a második oltását is, 2734 fogvatartott pedig az elsőt. A személyi állományi tag kérésre megkapja az oltást. Mindenki, aki szerette volna, már beoltásra került.

Michal Sedliak

A szlovák büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatai a COVID–19 vonatkozásában

Michal Sedliak bv. ezredes előadásában rámutatott arra, hogy a szlovák büntetés-végrehajtási szervezetnek, valamint a Szlovák Köztársaságban és külföldön működő más szervezeteknek is azonnal reagálniuk kellett a COVID–19-járvány fenyegetésére. A fogva tartással az állam, illetve a büntetés-végrehajtási szervezet veszi át a felelősséget a fogvatartott személyek egészsége és biztonsága felett. Tekintettel az előbbiekre, a szlovák büntetés-végrehajtási szervezet komplex megelőző intézkedéseket fogantatosított a fogvatartottak és a személyi állomány egészségének megőrzése érdekében. Az előadás keretein belül bemutatásra került, hogy a szlovák büntetés-végrehajtási szervezet hogyan kezelte a COVID–19-cel kapcsolatos helyzetet a járvány első és második hulláma idején, illetve, hogy milyen korlátozásokat, intézkedéseket kellett bevezetnie, valamint, hogy a szervezet hogyan készült fel a pandémia következő, lehetséges hullámára.

Az országos parancsnok helyettese előadásában részletes tájékoztatást adott a szlovák büntetés-végrehajtási szervezet hatáskörébe tartozó feladatokról, a törvény által szabályozott tevékenységekről, ismertette a szlovák büntetés-végrehajtási szervezet felépítését, és a jelenleg folyó infrastrukturális fejlesztéseket. Az Országos Parancsnokságot és a bv. intézeteket – mint jogi személyiséggel rendelkező független kormányzati szerveket – a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma hozza létre és szünteti meg.

A szlovák büntetés-végrehajtási szervezet az Országos Parancsnokságból és 18 intézetből áll, ezen belül van egy fogvatartottak ellátását biztosító kórház

a letartóztatottak és az elítéltek, valamint egy intézet a fiatalkorúak számára. Az intézetek feladatellátását, speciális helyzetét bemutatva az előadó kitért arra, hogy nyolc, általános feladatokat ellátó intézetük van, ahol a letartóztatást és a jogerős ítéletet is végrehajthatják, emellett kilenc bv. intézet kizárólag jogerős büntetés letöltésére szolgál. A fogvatartotti ellátást, illetve a koronavírus elleni védekezést a börtönkórház biztosítja.

A jelenlegi fejlesztések középpontjában a 2022 első felében átadásra kerülő, mentális betegségben szenvedő fogvatartottak elhelyezését biztosító intézmény építése és átadása szerepel. Ezen kívül tervezik egy új büntetés-végrehajtási intézet építését Rimaszombatban PPP konstrukcióban, 832 férőhellyel minden fogvatartási fokozatban, és több mint 340 újonnan létrehozott munkahellyel. Jelenleg a tender ajánlatok értékelése zajlik, az intézet létesítményének építésére irányuló közbeszerzési eljárás részeként.

Az országos parancsnokhelyettes a járványügyi védekezéssel és annak infrastrukturális hátterével kapcsolatosan rávilágított arra is, hogy milyen jelentős az intézetek telítettségének mértéke, valamint a feladatellátásban érintett személyi állomány létszáma, rendelkezésre állása. Példaként említette meg, hogy 2021 szeptemberében az intézetek teljes kapacitása 11 621 férőhely volt, a jogszabályoknak megfelelően került meghatározásra a 3,5 négyzetméter a letartóztatott és elítélt férfiak számára, négy négyzetméter a fiatalkorúak, valamint a nők számára. 10 324 fogvatartott tartanak nyilván a szlovákiai bv. intézetekben, ennek megfelelően a telítettség 88% volt. A személyi állomány vonatkozásában állománytábla szerint 5853 álláshellyel rendelkezik a szlovák büntetés-végrehajtási szervezet, ebből 5144 hivatásos és 709 közalkalmazotti hely.

Michal Sedliak bv. ezredes előadásában részletesen elemezte és bemutatta a büntetés-végrehajtási szervezet járványügyi védekezésére vonatkozó intézkedések, belső szabályozások rendszerét, valamint az országos parancsnokság operatív feladatokat ellátó szervezetének és a Szlovák Köztársaság Központi Válságstábjának összehangolt tevékenységét. Az intézkedések és a szabályozások, valamint az országos parancsnoki utasítások – a szakmai tanácsadó testületek javaslataira – a járvány kezelésével összefüggésben aktualizálásra kerültek. A védekezés első szakaszában az egyéni védőeszközök, ezen belül az egyszer használatos kesztyűk, arcmaszkok, védőszemüvegek, valamint a speciális feladatokat ellátók részére védőpajzsok és teljes védőruházatok, légzőkészülékek beszerzése és folyamatos rendelkezésre állásának biztosítása volt a fő feladat. Az intézetekben 2020. március 5-én kezdődött meg a fogvatartotti munkáltatás keretén belül az egyéni védőeszközök gyártása, emellett intézkedések történtek az intézetek és a börtönkórház számára a védekezést támogató egészségügyi eszközök és műszerek beszerzésére.

A szlovák büntetés-végrehajtási szervezet felkészült az esetleges áruhiány idején fellépő tisztító-, fertőtlenítőszerkészletezésére, a gyógyászati eszközök és élelmiszerek zavartalan ellátásának biztosítására. Az intézetek parancsnokai a személyi és a fogvatartotti állomány védelme érdekében karantén központokat hoztak létre, és biztosították a terápiás és rehabilitációs infrastruktúrákat.

A járványügyi intézkedésekkel összefüggésben korlátozásokat kellett bevezetni, melyek érintették a fogvatartotti jogok érvényesülését. A szigorító intézkedések negatív hatásának csökkentésére és a felmerülő kockázatok kezelésére a személyi állomány felkészítése megtörtént, a fogvatartottak és a személyi állomány részére a megelőző intézkedések szükségességéről, valamint a kompenzációs lehetőségekről tárgyyszerű, szakszerű, folyamatos kommunikációval gondoskodtak. A fogvatartottak és a személyi állomány is elfogadta az arcmaszkek kötelező viseletét, az érintésmentes testhőmérséklet-mérést, a fogvatartotti szállítással, az oktatással, a munkáltatással, valamint a börtönélet részét képező egyéb tevékenységgel kapcsolatos korlátozások bevezetésének szükségességét.

A járványügyi szigorítások miatt a szervezeti és intézeti rendezvényeket, illetve a nemzetközi és hazai együttműködések keretén belül megvalósuló kiutazásokat felfüggesztették és előtérbe kerültek az online tevékenységek. A szlovák büntetés-végrehajtási szervezet a Szlovák Köztársaság igazságügyi miniszterének jóváhagyása és támogatása mellett biztosította a videómegfigyelések lebonyolítását, az ahhoz szükséges informatikai eszközöket. Mivel a „videómegfigyelést” nem szabályozza törvény Szlovákiában, ezért jelenleg ezt egy plusz kapcsolattartási formaként biztosítja a szervezet. 2021 szeptemberében – a járványhelyzetre való tekintettel – a fogvatartottak esetében a személyes látogatás engedélyezett, azonban figyelemmel a járványügyi helyzet alakulására, a tervek szerint a beoltatlan személyeknek csak „videómegfigyelésre” lesz lehetőségük, és kizárólag azoknak kerül engedélyezésre a „fizikai látogatás”, akik be lettek oltva. A COVID-19-gyanús személyek tesztelése továbbra is zajlik, a járvány kezdetétől 2021. augusztus végéig több mint 184 ezer tesztet végeztek el a fogvatartottakon és a személyi állományon. Mivel Szlovákiában az oltás önkéntes, így a szervezet továbbra is arra próbálja motiválni a fogvatartottakat és a személyi állományt is, hogy vegyék fel azt.

A szigorító intézkedések több fázisban kerültek feloldásra, a 2020. március 16-án kihirdetett veszélyhelyzet 2020. június 14-én került megszüntetésre. A szlovák büntetés-végrehajtási szervezetnél az első hullám elleni sikeres védekezés tanulságai, jó módszertanai jelentős mértékben segítettek a felkészülést, rávilágítva a megelőzés fontosságára. Ezek között említést érdemel a fogvatartotti és a személyi állomány fokozott tesztelése, valamint a szervezet orvosi és egészségügyi személyzetének szakirányú képzése, amely biztosítékul szolgált

a PCR-, majd később az antigén vizsgálatok sikeres végrehajtásához. A Szlovák Köztársaságban érvényben lévő Nemzeti Oltási Stratégiával összhangban felállított oltási prioritásoknak megfelelően, a stratégiát követve indult meg a személyi állomány és a fogvatartottak beoltása. A börtönkórházban létrehozott oltási központ, valamint az intézetekben működtetett oltópontok látták el a személyi állomány, és hozzátartozóik, valamint a fogvatartottak oltásával kapcsolatos feladatokat.

2021 szeptemberében 3130 fő személyi állományi tag volt beoltva (57%), a fogvatartotti állomány esetében 7115 fő számára biztosította az oltást a szervezet. A sikeres védekezés és a járvány újabb hullámára való felkészülés megkövetelte a személyi állomány – elsősorban az orvosi, egészségügyi személyzet – létszámának növelését, a diagnosztikai készletek folyamatos rendelkezésre állását és beszerzését, valamint a karanténzárkák és a speciális egészségügyi körletek megfelelő felszerelését. A felkészülés részét képezte a trencsényi börtönkórház modernizálása és kapacitásának növelése.

A szlovák büntetés-végrehajtási szervezet sikeres módszertana, a járvány újabb hullámának kezelésére történő felkészülése, a szervezet öntanuló képessége biztosítékot jelenthet a COVID-19-járvány elleni további védekezésben.

Jacek Kitliński – Włodzimierz Jacek Gluch – Alicja Kozłowska **A lengyel büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatai** **a COVID-19 kapcsán**

A koronavírus-járvány kitörésére a lengyel bv. szervezetnek reagálnia kellett a személyi állomány, a fogvatartottak és szeretteik egészségének és életének védelme érdekében. Ez nehéz feladat volt, mivel a lengyel bv. szervezet csaknem 30 ezer munkatársat foglalkoztat, akik több mint 70 ezer fogvatartottért felelősek az ország 120 büntetés-végrehajtási intézetében. A megtett intézkedéseknek köszönhetően a járvány ideje alatt a lengyel bv. intézetekben a helyzet stabil és biztonságos maradt, nem került sor zavargásokra, zendülésre, így a lengyel társadalom biztonságban volt. Az elrendelt intézkedések minden szervezeti szinten végrehajtásra kerültek, szoros együttműködésben az egészségügyi szolgálatokkal. Magatartási szabályokat határoztak meg a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományára és a fogvatartottakra vonatkozóan. Ezen túlmenően a lengyel Igazságügyi Minisztérium a járvány kezdetétől segítséget nyújtott a rászorulóknak. A fogvatartottak Lengyelország egész területéről részt vettek a védőmaszkok, a védőruházat és a fertőtlenítőszer gyártásában. A védelmi intézkedések több millió lengyelt érintettek.

Jacek Kitliński bv. tábornok, országos parancsnok bevezető előadásában felidézte, hogy a lengyel büntetés-végrehajtási szervezet 102 éves fennállása során először szembesült olyan kockázatokkal a COVID-19-járvány kapcsán, melyet eddig nem ismerhetett, és melyhez nem rendelkeztek a legjobb gyakorlatok nyújtotta támogatással. A szervezet létszámából és feladatellátásából eredően olyan fenyegetéssel szembesült, amelyre gyors és hatékony válaszokat kellett adni. Mindazon törekvések, melyeket szervezeti célként a koronavírus-járvány elleni védekezés során megfogalmaztak, szoros együttműködésben kerültek végrehajtásra a varsói országos parancsnokság, az egészségügyi szolgálatok és a társ rendvédelmi szervek feladatellátásai során.

Az országos parancsnok a járvány elleni védekezés és a gócpontok kialakulásának megakadályozására végrehajtott tevékenységek bemutatására átadta a szót Włodzimierz Jacek Głuch bv. ezredesnek, a Fogvatartási Ügyek szolgálatvezetőjének.

Az elmúlt hónapokban a SARS-CoV2 vírus okozta világjárvány következtében a lengyel büntetés-végrehajtásnak korlátozásokat kellett bevezetnie minden bv. intézetben, amely természetesen meghatározta a büntetés-végrehajtás fogvatartottakkal kapcsolatos intézkedéseit is. A járványhelyzet idején a lengyel Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága folyamatosan ellenőrizte a bv. intézetek helyzetét, melyek biztonságának érdekében minden tevékenységet koordinálni kellett. Ezért az országos parancsnok 2020. március 2-án létrehozta az Operatív Törzset, a lengyel büntetés-végrehajtás szervezeti egységeiben a járványügyi fenyegetéssel összefüggésben végrehajtott eljárások összehangolásáért. Az Operatív Törzs intézkedéseket tett a járványhelyzet által megkövetelt új eljárásrendekre, szabályozásokra, melyeket az intézeteknek végre kellett hajtaniuk. Ezek közé tartozott a látogatások felfüggesztése és a fogvatartottak foglalkoztatásának, oktatásának, szabadidős tevékenységének korlátozása. A meghozott intézkedések szükségessé tették a bv. személyi állományának vonatkozásában a szolgálatszervezésnek és az egyes intézkedések végrehajtásának átgondolását, szabályozását is.

A korlátozások bevezetésével kapcsolatos intézkedéseket megfelelő tájékoztató kampány előzte meg, amely nemcsak a személyi és a fogvatartotti állomálynak, hanem a fogvatartottak családtagjainak, kapcsolattartóinak is releváns, naprakész információkat szolgáltatott.

A fogvatartotti állomány esetében a lengyel büntetés-végrehajtási intézetek törekedtek a korlátozások kompenzálására, ennek keretén belül növelték a telefonbeszélgetések gyakoriságát és időtartamát – indokolt esetben a büntetés-végrehajtási szervezet költségén is. Az internetes kommunikáció használatának lehetőségét a hozzáférési pontok számának növelésével, a megfelelő

informatikai és műszaki feltételek létrehozásával, a kapacitás növelésével biztosították.

A kompenzálás további lehetőségeként megteremtették a fogvatartottak számára a zárakban lévő tévé- és rádióadások hosszabb használatát, bővítették a könyvek, újságok kölcsönzési lehetőségeit.

A személyi és a fogvatartotti állomány védelme érdekében a fogvatartottak szabad levegőn való tartózkodását a járványbiztonság elveinek figyelembevételével hajtották végre, a járvány terjedését elősegítő személyes kontaktlehetőségek számát minimumra csökkentették a szállítások korlátozásával, valamint kialakították és biztosították a befogadott személyek, illetve a fertőzékeny fogvatartottak elkülönítésének feltételeit. A járvány idején a lengyel Igazságügyi Minisztérium – összefüggésben a kialakult járványhelyzettel – számos, a járványhelyzetet kezelő rendeletet hozott. Ezek közül megemlítsre került a bv. bírósági ülések megtartása videókonferencia segítségével, az intézetparancsnokok lehetőséget kaptak az ítélet félbeszakításának engedélyeztetésére, abban az esetben, ha a járvány kockázatának csökkentésére volt szükség, úgy lehetőség volt arra, hogy a szabadságvesztés-büntetést elektronikus megfigyelő rendszeren keresztül szabják ki.

A koronavírus-járvány elleni sikeres lengyel védekezés eredményeként az intézetekben biztosítható a fogvatartottak foglalkoztatása a bv. intézeteken belül és kívül, valamint az oktatási, továbbképzési központokban és szakképzési tanfolyamokon a reintegrációs tevékenységek mind több formája. Biztosított az oktatási, kulturális, sport programokon túl a vallási tevékenységek, az istentiszteletek megtartása is. A lengyel büntetés-végrehajtási szervezet parancsnoki és személyi állománya mindent megtett azért, hogy újraindulhatott a látogatófogadás, a járványügyi és a személyes biztonság szem előtt tartásával.

Az elkötelezett és felkészült személyi állomány több mint 70 ezer fogvatartott járványügyi védekezését biztosította.

Harmadik előadóként Alicja Kozłowska bv. ezredes, az egészségügyi szolgálat szolgálatvezetője vette át a szót.

A lengyel büntetés-végrehajtási szervezet a COVID-19-járvány terjedésének megakadályozása kapcsán – mint a világ valamennyi egészségügyi ellátórendszere – súlyos próbatétellel nézett szembe. 2020. március 2-án a lengyel bv. szervezet országos parancsnokának utasítására felállításra került egy epidemiológiai kockázatokra reagáló szakértői csapat.

Csapatok regionális szinten is felállításra kerültek mind az előzetes, mind a letöltőházakban. Folyamatos együttműködést alakítottak ki a tisztifőorvossal, valamint az alárendelt szerveivel regionális szinteken is. Közvetlenül az után, hogy a Lengyel Köztársaság területén azonosították a betegség első eseteit,

bevezetésre kerültek a tisztifőorvos és az Egészségügyi Minisztérium útmutatásaival együttműködésben kifejlesztett algoritmusok, amelyeket minden intézetben alkalmazni kell koronavírus gyanúja vagy fertőzése esetén. Az irányelvek mind a fogvatartottakra, mind az állományi tagokra vonatkoztak, valamint a bv. intézetek parancsnokainak lehetősége volt a szóban forgó bv. szervek jellegéből és sajátosságából adódóan ezeket módosítani, további megoldásokat bevezetni. A veszélyhelyzetre felkészülve, a bv. szervezet új férőhelyeket alakított ki. A lengyel Igazságügyi Minisztérium erőfeszítéseinek köszönhetően az intézeteket egyéni védőeszközökkel látták el: eldobható maszkok, kesztyűk, teljes védőfelszerelések (overáll, védőszemüveg, FFP3 maszk, lábszákok), védőmaszk, eldobható kötények, kézfertőtlenítők, felületi fertőtlenítőszeresek, hőmérők, fertőtlenítő szőnyegek, fertőtlenítő folyadékok adagolói, ózonozók, ködképzők és egyéb berendezések, amelyek szükségesek minden személy egészségének védelméhez az intézetekben.

Az előkészítő tevékenységek részeként két börtönkórházat készítettek fel arra, hogy izolátorként (izolációs létesítményként) működjenek, azon fogvatartott személyek számára, akik megerősítetten COVID-19-fertőzöttek.

2020. március 12-étől minden börtönbe belépő személynek meg kellett mérni a hőmérsékletét. A fogvatartottakkal közvetlen kapcsolatban álló állomány védőfelszereléssel (maszkok, kesztyűk, arcvédő) volt ellátva. A megelőző intézkedéseket – távolságtartás, fertőtlenítés, maszkok viselése, helyiségek szellőztetése – folyamatosan végezték. A fogvatartottak által használt helyeket – például a bejáratokat, kilincseket, ajtókat vagy telefonokat – naponta többször fertőtlenítették.

A fogvatartottak részt vettek a Nemzeti Oltási Programban, azon általános elvek alapján, amelyek az ország minden állampolgárára vonatkoznak. Kezdetben, 2021. június 7-éig a bv. intézeteken kívüli egészségügyi központokban folytak az oltások. A védőoltások fokozottabb rendelkezésre állását követően az oltási folyamatot áttekintették, a külső egészségügyi szervezetek egészségügyi személyzetének tehermentesítése és a társadalom biztonságának maximalizálása érdekében oltópontokat hoztak létre a büntetés-végrehajtási intézmények minden járóbeteg-rendelőjében.

A lengyel büntetés-végrehajtás – a fogvatartottak körében végzett, az oltás előnyeiről szóló tájékoztató – kampányának köszönhetően 2021. augusztus 20-áig 65 248 fogvatartottat oltottak be. A szabadságvesztett személyek egészségügyi ellátásához kapcsolódóan még mindig tart a tájékoztató kampány és a fogvatartottak oltása.

Az oltásoknak és a megelőző intézkedéseknek köszönhetően a lengyel büntetés-végrehajtási intézetekben az előadás megtartása idején nem volt koronavírus-fertőzés a fogvatartottak körében.

A lengyel büntetés-végrehajtási szervezet, a törvényben meghatározott feladatain túl, jelentős társadalmi szerepvállalásának, jó gyakorlatainak bemutatásaként tájékoztatta a konferencia hallgatóit arról, hogy a fogvatartottak „*Az Igazságügyi Minisztérium segít*” elnevezésű közös kampányának részeként szájmazskok, védőruházatok, fertőtlenítőszeres előállításában vettek részt. A fogvatartotti munkáltatásban előállított egyéni védőeszközök több millió lengyel állampolgárhoz jutottak el, így iskolákba, óvodákba, szociális otthonokba, társrendvédelmi szervekhez.

A büntetés-végrehajtási szervezet személyi állománya közül több mint 400 fő állományi tag adományozott vérplazmát és mintegy 1500 liter vért adtak az egészségügyi ellátórendszer kérésének megfelelően.

A büntetés-végrehajtási szervezet „*Vacsorák a hősöknek a járvány idején*” elnevezésű kampányában melegételt juttatott el azoknak az időskorúaknak, akik a II. világháború ideje alatt harcoltak hazájuk szabadságáért és függetlenségéért.

Az ételeket azoknak szállították, akik idős koruk miatt nem hagyhatták el otthonukat, hogy elkerüljék a koronavírus-fertőzés kockázatát.

Friedrich Koenig

Az osztrák büntetés-végrehajtási szervezet tapasztalatai a COVID–19 kapcsán

Friedrich Koenig osztrák országos parancsnok előadásában megköszönte az EuroPris² levelezőlistáján keresztül folytatott szakmai konzultációkat, kihangsúlyozva annak jelentőségét, hogy közvetlen módon oszthatták meg tapasztalataikat és leghasznosabb gyakorlataikat, módszertanaikat a folyamatos információcserét biztosító levelezőcsoporton keresztül. A nemzetközi kitekintést követően ismertetésre került az osztrák büntetés-végrehajtási szervezet országos parancsnokságának és 28 bv. intézetének járványkezelése. Az osztrák büntetés-végrehajtási szervezetnek a közel 4000 fős személyi és 8500 főt jelentő fogvatartotti állományának védelmét csak közös védekezési módszertanokkal és eszközökkel volt lehetséges biztosítani.

Az Igazságügyi Minisztérium alá tartozó osztrák büntetés-végrehajtási szervezet számos megelőző óvintézkedést, valamint rendszerszintű, átfogó intézkedést dolgozott ki a személyi és a fogvatartotti állomány sikeres járványügyi

2 The European Organisation of Prison and Correctional Services, azaz a Büntetés-végrehajtási Szolgálatok Európai Szervezete. A szervezet 2020 márciusában levelezőcsoportot hozott létre, melyben a szakemberek megosztják egymással a szakmai kérdéseket és válaszokat.

védelme érdekében. Az Emberi Jogok Európai Egyezményében is megfogalmazott jogok minden megtett intézkedés során – figyelembe véve a járványügyi helyzetet – biztosításra kerültek. A szükséges és arányos COVID–19 elleni intézkedések végrehajtása, és a fogva tartás biztonságának garantálása mint kettős célkitűzés sikeresen teljesült. Az országos parancsnokság szakterületeinek, valamint az egészségügyi főszolgálat szakmai teamjének közreműködésével 2020. február 25-én felállításra került a speciális feladatok létrehozására, végrehajtására létre hívott Operatív Törzs.

Feladatát képezte, hogy megvédje a személyi és a fogvatartotti állományt, valamint a fogvatartotti állománnyal kapcsolatot tartó civil, illetve hivatalos feladatokat ellátó személyeket a koronavírus-járvány megjelenése és terjedése ellen, továbbá a gócpontok kialakulását megakadályozza.

Feladatellátása során az Operatív Törzs felelős volt a meghozott intézkedési tervek, módszertanok, szabályozások kidolgozásáért, azok kommunikációjáért, az elvégzett feladatok, jelentések értékeléséért.

A folyamatos információcserét és az intézetek számára nyújtott szakmai támogatást az országos parancsnokság Operatív Törzse biztosította, a szövetségi kormány iránymutatásai, a hatályos törvények és rendeletek, valamint az osztrák Egészségügyi Minisztérium orvosi és egészségügyi javaslatainak figyelembevételével.

2020. február 26-án az országos parancsnokság kiadott és folyamatosan (hetente vagy naponta) frissített egy katalógust a megelőző intézkedésekről annak érdekében, hogy megelőzzék a koronavírus megjelenését, illetve terjedését az osztrák bv. intézetekben. Ezek az intézkedések és magatartási szabályok a higiénia és az egészségügy kapcsán, az állomány és a fogvatartottak védelmére kerültek kiadásra.

Az osztrák büntetés-végrehajtási szervezet biztosította, hogy minden intézet rendelkezzen megfelelő mennyiségű védőfelszereléssel (maszkok, védőszemüvegek, kesztyűk, ruházatok stb.).

Az intézetek parancsnokainak kötelessége volt tájékoztatni az Országos Parancsnokság Operatív Törzsét minden feltételezett, járványügyi szempontból kockázatot jelentő esetről, mind a fogvatartottak, mind pedig az állomány tekintetében, az Országos Parancsnokságon létrehozott Egyedi kontaktponton (Single Point of Contact) keresztül. Az Országos Parancsnokság Operatív Törzse szakértői csoportok segítségével támogató ellenőrzéseket végez az intézetekben.

A személyi állomány járványügyi védelme érdekében a szolgálat szervezést és a szolgálatellátást a járványügyi előírásoknak és az intézetek, valamint a munkaterületek sajátosságainak megfelelően szabályozták. A fogvatartotti állomány kapcsán a „fizikai távolságtartás” szabályait az elkülönített fogvatartottak

esetében a külső érintkezések minimalizálásával biztosították. Minden intézetben létrehoztak elkülönített részlegeket, figyelembe véve azt, hogy mind a 28 bv. intézet bizonyos mértékig „egyedinek” volt tekinthető, azonban mindnek fel kellett készülnie a speciális körülményeket igénylő befogadásra, a fertőzőes esetek vagy fertőzés gyanújával elkülönített fogvatartottak kezelésére, valamint az intézetekbe visszatérők befogadására.

Az elkülönítés során a karanténba helyezés szabályait és idejét, a tesztelesek módszertanát, valamint a későbbi elhelyezésre való áthelyezhetőség lehetőségét a mindenkori járványügyi helyzet határozta meg.

Szükséges volt a fogvatartotti állomány kapcsán a lehető legnagyobb biztonságot jelentő elkülönítés – figyelembe véve az infrastrukturális feltételeket –, különös tekintettel a büntetés-végrehajtási szervek tevékenységeinek, azon belül a munkáltatásnak, az oktatásnak, a szabadtéri programoknak és a látogatók biztosításának az esetében.

Az osztrák büntetés-végrehajtási szervezet sikeres védekezését biztosította, hogy egy vagy több fertőzés esetén a fogvatartottakat azonnal elkülönítették, és orvosi ellátást kaptak az intézetben. Amennyiben szükség volt fekvőbeteg, kórházi kezelésre, akkor a fogvatartottakat megfelelő felügyelet mellett kórházba szállították. A kockázatok csökkentésére az országos parancsnokság a „maszkhordási kötelezettségre” vonatkozóan „fokozatos megközelítést” alkalmazott, biztosítva azt, hogy a fogvatartottak és a személyi állomány is bármikor, szabadon viselhetett magasabb védelmi biztonságot garantáló védőeszközt.

2021 júliusa óta a bv. intézetekben a szájat és orrot eltakaró, illetve az FFP-2 maszkok viselési kötelezettsége szabályozásra került. Attól függően, hogy a fogvatartott/személyi állományi tag beoltásra került, felépült vagy tesztelték, különböző követelmények vonatkoznak a maszkhordási kötelezettségre. Ez a maszkmentességtől az FFP-2 típusú maszkok hordásáig terjed. Az intézeten kívülről érkező személyek továbbra is kötelesek FFP-2 típusú maszkot viselni az intézet területén.

Az intézkedésekben meghatározottan, ha egy intézetben a járványügyi védekezés megköveteli, akkor az FFP-2 típusú maszkot minden esetben viselni kell a fertőzőesemény kockázatától függően a szolgálati idő alatt, vagy minden alkalommal, amikor a fogvatartott elhagyja a zárkáját. Általánosságban elmondható, hogy azonnali maszkviselési kötelezettség van, amint a fertőzés „gyanúja” vagy bizonyított esete fennáll.

A helyi, intézeti szinten megnövekedett járványügyi vagy fertőzési góc kialakulási kockázata esetén az intézet vezetése ideiglenesen eltérő, szigorúbb előírásokat határozhat meg a kötelező maszkhasználatra vonatkozóan.

Az osztrák országos parancsnok előadásában ismertette, hogy 2020 októberében az osztrák büntetés-végrehajtási intézetek felállították saját tesztelő pontjaikat. Ezekben főleg „gyors antigén tesztek” végeztek, de sok intézetben PCR-teszteket is végeztek külső laboratóriumok segítségével. Fő szabály szerint a tesztek az önkéntesség és az arányosság elvei határozták meg. Ez azt jelenti, hogy nincs tesztelési kötelezettség az osztrák intézetekben, ugyanakkor felhívták rá az állomány figyelmét, akik jól fogadták a tesztelési lehetőségeket.

Az állomány tesztelésére a legjobb esetben hetente egyszer, míg a fogvatartottak egészségügyi ellátását biztosító állományi tagokéra heti két alkalommal került sor – a növekvő esetszámok függvényében gyakrabban.

A fogvatartottakat szükség esetén tesztelték; tekintettel arra, hogy a látogatások és intézetelhagyások ismét engedélyezésre kerültek, ennek megfelelően megnövekedett a fogvatartotti tesztelések száma is.

Az osztrák büntetés-végrehajtási szervezet tájékoztató előadásából kiderült, hogy 2020 október és 2021. szeptember elseje között megközelítőleg 41 300 tesztet végeztek el a fogvatartotti állomány körében, és körülbelül 77 000 teszt került végrehajtásra a személyi állományi tagok esetében.

2021 februárja óta elérhető az intézetekben a védőoltás. 2021. szeptember 1-jéig közel 8900 oltás került beadásra, 5600 fogvatartott és 3300 állományi tag számára.

A járványügyi helyzettel összefüggésben a hagyományos és hosszabb időtartamú látogatások megvalósítását a járvány idején többször fel kellett függeszteni a büntetés-végrehajtási intézetekben. Az intézetek parancsnokai kiemelt figyelmet fordítottak a kompenzációra, például kiterjesztették a videóhívások lehetőségét.

A hagyományos és hosszabb időtartamú látogatások visszaállítására 2021. július 1-jén került sor, miután a megbetegedések száma nemzeti szinten kedvező irányba fordult. A látogatóknak 72 óránál nem régebbi PCR-tesztet vagy 48 óránál nem régebbi, negatív antigén gyorsesztesztet kell bemutatni, vagy gyógyulási/oltási igazolást.

Az intézeti tartózkodás alatt a látogatók kötelesek FFP-2 maszkot viselni és tiszteletben tartani a két méteres távolságtartásra vonatkozó rendelkezést. A fogvatartottak szintén FFP-2 maszkot kötelesek viselni.

Zárógondolatok

A koronavírus-járvány 2020. évi megjelenése a magyarországi büntetés-végrehajtási szervezettől, valamint a Visegrádi Négyek, Ausztria és Románia büntetés-végrehajtási szerveitől a kialakult veszélyhelyzetek kezelését, a szervezetek közötti együttműködés új dimenzióit, és az alapfeladatok ellátása mellett a koronavírus-járvánnyal összefüggő, speciális védekezési feladatok végrehajtását követte meg. Az előadásokban elhangzott nemzeti és nemzetközi vonatkozású legjobb gyakorlatok rámutattak arra, hogy milyen jelentős az államok külső és belső biztonságáért felelős szervek, így a fegyveres és rendvédelmi szervek, valamint az államigazgatási, polgári hatóságok tevékenységének összehangolása. A járványhelyzettel összefüggő kormányzati és büntetés-végrehajtási szakmai intézkedések a sikeres védekezést szolgálták, biztosítva a közbiztonságot, a közrendet és a köznyugalmat, mindvégig szem előtt tartva a fogvatartás biztonságának prioritását, melynek garanciája volt a parancsnoki és személyi állományok törvényes és szakszerű szolgálatellátása.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Várkonyi Zs. K. (2021). A koronavírus-járvány elleni rendkívül sikeres védekezés. Nemzetközi kitekintés. *Belügyi Szemle*, 69(SI5), 144-162. <https://doi.org/10.38146/BSZ.SPEC.2021.5.6>